Vi ønsker med denne veilederen å vise hvilke momenter som er sentrale når kommuner skal vurdere søknader om skyss og eventuelt gjøre vedtak på grunn av særlig farlig eller vanskelig skolevei

Lov om grunnskolen og den videregående opplæringen (opplæringsloven) kapittel 7 omhandler elevers rett til gratis skoleskyss. Det er i hovedsak tre forhold som kan gi elever i grunnskolen rett til skyss: avstand mellom hjem og skole (mer enn 2 km for elever på 1.trinn og mer enn 4 km for elever på 2.- 10.trinn), funksjonshemming eller midlertidig skade eller sykdom, eller at skoleveien er særlig farlig eller vanskelig – som denne veilederen handler om.

Retten til skyss på grunn av særlig farlig eller vanskelig skolevei gjelder for elever i grunnskolen og er en individuell rett som elever og foreldre må bli informert om. Elever (foreldre) må selv søke om skyss. Det brukes mye tid og ressurser hos foreldre, skoler, kommunale saksbehandlere, fylkeskommuner, statsforvaltere (tidligere fylkesmenn) og transportselskaper i arbeidet med vurderinger og søknader. Trygg Trafikk ønsker med denne veilederen å gi utfyllende informasjon rundt de sentrale momentene som skal ligge til grunn i vurderingen av om en skolevei er særlig farlig eller vanskelig – eller ikke. Målsettingen er at både foreldre og saksbehandlere i kommuner kan ha nytte av veilederen i vurderinger som knyttes til trafikksikkerhet. Det er sammensatt og komplisert å vurdere hvilke forhold ved skoleveien som kan utgjøre en særlig fare eller risiko, siden barn som oppholder seg i trafikken, alltid vil være utsatt for en viss fare og risiko. I rundskrivet «Retten til skyss – Udir-2-2019» (kapittel 2.2) gir Utdanningsdirektoratet en tolkning av loven når det gjelder særlig farlig eller vanskelig skolevei.

Risikoen på veien skal vurderes i forhold til objektive momenter som for eksempel fartsgrense, trafikktetthet, veibredde, veikryss, belysning, sikt, brøyting og annen tilrettelegging for fotgjengere – samt at forholdene kan variere i ulike årstider. For å få rett til gratis skoleskyss, skal det også vurderes om det er individuelle, subjektive forhold hos barnet som gjør at trafikkutfordringene på veien er større enn det kan forventes at den spesifikke eleven mestrer.

Vedtak om retten til skoleskyss skal følge reglene i lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) opplæringsloven § 15-1 og § 15-2. «Barnets beste» skal være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører barn ifølge barnekonvensjonens artikkel 3, i tillegg til at Grunnlovens §104 skal sikre at alle barn har rett til å bli hørt i spørsmål som gjelder dem selv.

Revidering av veilederen «Særlig farlig eller vanskelig skolevei», har vært et samarbeid mellom flere aktører. Trygg Trafikk takker: > KLP for samarbeid, praktisk og økonomisk støtte > Professor i kroppsøving og idrett ved NTNU, Monika Haga, for gjennomgang av delen om barns forutsetninger i trafikken > Foreldreutvalget for grunnopplæringen og Statens vegvesen for gode innspill > Utdanningsdirektoratet for juridisk kvalitetssikring og gjennomgang av innholdet

Les vår personvernerklæring